

PLAČILNA BILANCA SLOVENIJE

DECEMBER 2001

- I. TEKOČI RAČUN
  - BLAGO
  - STORITVE
- II. KAPITALSKI IN FINANČNI RAČUN

POMEMBNEJŠE SPREMEMBE*

V letu 2001 je **primanjkljaj tekočega računa znašal 66,9 mio USD**, medtem ko je bil v letu 2000 dosežen primanjkljaj v znesku 611,5 mio USD. Do novembra 2001 je bil tekoči račun v presežku (v višini 99,3 mio USD), vendar pa se je v decembru 2001 zaradi vključitve ocene reinvestiranih dobičkov (neto 75 mio USD) in precejšnjega padca izvoza blaga (za 6,4 % v primerjavi z decembrom 2000) tekoči račun prevesil v primanjkljaj.

Na primanjkljaj tekočega računa v letu 2001 sta negativno vplivala primanjkljaja v trgovinski bilanci (621,7 mio USD)) in v dohodkovnem delu (74,5 mio USD), pozitivno pa presežki doseženi v storitvenem delu (501,2 mio USD) in v tekočih transferjih (128,2 mio USD).

Trgovinski del plačilne bilance je bil v letu 2001 v primanjkljaju v višini 621,7 mio USD, kar je mnogo manj kot v letu 2000, ko je primanjkljaj znašal 1.138,9 mio USD. Glavni razlog je večji izvoz blaga, medtem ko se je uvoz blaga malo povišal.

Decembra 2001 je presežek plačilne podbilance **storitev** znašal 26,5 mio USD in je bil za 9,0 mio USD nižji od presežka doseženega v decembru 2000. Izvoz storitev se je zmanjšal za 4,9 mio USD, uvoz storitev pa se je povečal za 4,1 mio USD. Najbolj se je zmanjšal izvoz gradbenih storitev in najbolj povečal uvoz potovanj.

V decembru 2001 je bil v **dohodkovnem delu** plačilne bilance zabeležen primanjkljaj, ki je znašal 92,0 mio USD. Večji primanjkljaj v novembru 2001 (novembra 2000 je znašal primanjkljaj 82,1 mio USD) je mogoče pripisati zmanjšanju prejemkov in povišanju izdatkov.

Kapitalski in finančni račun izkazuje v letu 2001 pritek kapitala v višini v višini 19,5 mio USD, medtem ko je bil v enakem obdobju leta 2000 zabeležen pritek kapitala v višini 568,5 mio USD .

Glavni viri letošnjega **odtoka kapitala** so bili: povečanje neto terjatev kratkoročnih komercialnih kreditov za 240,4 mio USD, odtok kapitala v tuje vrednostne papirje v višini 107,5 mio USD in 104,2 mio USD povečanja domačih neposrednih naložb v tujini. Glavni viri **pritoka kapitala** so bili: najeta posojila v tujini (597,5 mio USD), povečanje tujih neposrednih naložb (441,8 mio USD), selitev gotovine in vlog prebivalstva v bančni sistem (690,9 mio USD) ter naložbe tujcev v vrednostne papirje 196,5 mio USD.

Opazno je upadanje zadolževanja preko posojil predvsem v vladnem in bančnem sektorju, ki se v letu 2001 usmerjata predvsem na financiranje preko portfolio naložb.

Ocena vpliva uvedbe evra: 515 mio USD gotovine so prebivalci »izpod žimnic« prinesli na svoje račune pri bankah, 175 mio USD tuje gotovine pa so bankam prodali.

Decembra 2001 med večjimi **odtoki** kapitala beležimo predvsem 105,6 mio USD povečanja gotovine in vlog bančnega sektorja v tujini ter **povečanja mednarodnih denarnih rezerv za 374,0 mio USD**. Mednarodne denarne rezerve Banke Slovenije so konec meseca dosegle 4.244,3 mio USD. **Stanje deviznih rezerv poslovnih bank** je decembra 2001 znašalo 1.494,1 mio USD

Največji pritek kapitala v mesecu decembru beležimo na postavki gotovina in vloge prebivalstva (390,8 mio USD - kar je povezano s povečanimi odkupi devizne gotovine v menjalnicah ter plogi na devizne račune ob uvedbi evra) ter povečanje neposrednih naložb nerezidentov v Sloveniji za 127,5 mio USD (vključno z oceno reinvestiranih dobičkov v znesku 87,4 mio USD).

*Povprečni menjalni tečaj USD/SIT je v letu 2001 presegal primerljivega v letu 2000 za 9,0 %, tečaj USD/EUR pa za 3,0 %.

Plačilna bilanca

PLAČILNA BILANCA SLOVENIJE

predhodni podatki z dne 13.02.2002

tokovi v mio USD

	januar - december		december	
	2000	2001	2000	2001
I. Tekoči račun	-611,5	-66,9	-137,0	-169,0
1. Blago	-1.138,9	-621,7	-107,6	-123,2
1.1. Izvoz blaga	8.807,9	9.341,9	694,3	650,1
Izvoz f.o.b.	8.732,2	9.251,7	688,1	646,3
Prilagoditev zaobjema	75,8	90,1	6,2	3,7
1.2. Uvoz blaga	-9.946,9	-9.963,6	-801,9	-773,2
Uvoz c.i.f.	-10.115,8	-10.144,5	-808,1	-785,3
Prilagoditev c.i.f./f.o.b	382,5	383,6	30,6	29,7
Prilagoditev zaobjema	-213,6	-202,6	-24,4	-17,6
2. Storitve	436,4	501,2	35,5	26,5
2.1. Izvoz storitev	1.886,2	1.945,6	152,7	147,8
Transport	492,4	498,6	45,0	44,6
Potovanja	960,8	994,9	62,4	62,5
Komunikacijske storitve	24,7	33,8	4,3	3,4
Konstrukcijske storitve	65,9	69,0	8,2	3,2
Finančne storitve	8,1	10,9	0,8	1,2
Ostale poslovne storitve	242,6	235,5	22,3	22,9
Posredovanje	112,4	84,6	8,8	7,5
Osebne, kulturne in rekreacijske storitve	13,6	16,0	1,5	1,7
2.2. Uvoz storitev	-1.449,8	-1.444,5	-117,3	-121,4
Transport	-353,7	-318,1	-33,8	-29,4
Potovanja	-520,7	-517,7	-25,8	-29,5
Komunikacijske storitve	-50,9	-59,8	-5,6	-6,5
Konstrukcijske storitve	-51,9	-45,5	-2,7	-4,1
Finančne storitve	-26,3	-24,9	-2,0	-4,7
Licence, patenti in avtorske pravice	-49,4	-60,2	-3,1	-6,0
Ostale poslovne storitve	-279,9	-300,9	-31,0	-30,2
Posredovanje	-48,0	-51,4	-4,8	-4,5
3. Dohodki	-24,5	-74,5	-82,1	-92,0
3.1. Prejemki	421,6	480,7	49,0	44,2
Od dela	186,4	182,8	15,1	15,3
Od kapitala	235,2	297,9	33,9	28,9
3.2. Izdatki	-446,1	-555,2	-131,1	-136,2
Od dela	-26,8	-26,3	-2,6	-2,5
Od kapitala	-419,3	-528,8	-128,5	-133,6
4. Tekoči transferi	115,5	128,2	17,2	19,7
4.1. V Slovenijo	340,9	389,0	39,0	38,7
Vladni sektor	41,1	55,0	4,5	5,3
Ostali sektorji	299,9	334,0	34,5	33,4
4.2. V tujino	-225,4	-260,9	-21,8	-19,0
Vladni sektor	-101,7	-122,1	-9,8	-9,0
Ostali sektorji	-123,7	-138,8	-12,0	-10,0

Plačilna bilanca

Plačilna bilanca Slovenije; predhodni podatki z dne 13.02.2002

tokovi v mio USD

		januar – december		december	
		2000	2001	2000	2001
II.	Kapitalski in finančni račun	568,5	19,5	122,2	144,0
A.	Kapitalski račun	3,5	-3,6	2,3	-2,9
1.	Kapitalski transferi	0,7	0,6	0,1	0,1
2.	Patenti in licence	2,8	-4,2	2,2	-3,0
B.	Finančni račun	565,0	23,1	119,9	146,9
1.	Neposredne naložbe*	109,5	337,6	67,4	100,7
	Domače v tujini	-66,0	-104,2	-28,6	-26,9
	Tuje v Sloveniji	175,5	441,8	96,0	127,5
2.	Naložbe v vrednostne papirje	188,7	89,5	-22,2	0,7
	Domače v tujini	-60,6	-107,5	-10,1	-2,7
	Tuje v Sloveniji	249,2	196,9	-12,2	3,4
3.	Ostale naložbe	445,1	880,7	146,4	392,5
3.1.	Terjatve	-501,5	150,9	55,2	296,1
	Komercialni krediti	-160,4	-207,9	-30,8	31,4
	Dolgoročni	2,7	32,5	2,4	-0,2
	Kratkoročni	-163,1	-240,4	-33,2	31,7
	Posojila	-60,8	-30,8	-4,9	-10,4
	Banke	11,4	-7,6	3,5	0,1
	Ostali sektorji	-72,1	-23,2	-8,5	-10,5
	Gotovina in vloge	-250,1	418,8	91,2	284,0
	Banke	-240,8	-276,2	112,9	-105,6
	Ostali sektorji	-9,4	695,1	-21,7	389,6
	Prebivalstvo	0,6	690,9	-9,7	390,8
	Računi v tujini	-9,9	4,2	-12,0	-1,2
	Ostale terjatve	-30,2	-29,2	-0,3	-8,9
	Banka Slovenije	-5,9	-6,2	-0,1	0,0
	Banke	-23,4	-20,7	0,3	-9,0
	Ostali sektorji	0,3	-1,7	0,0	0,1
3.2.	Obveznosti	946,6	729,8	91,3	96,4
	Komercialni krediti	-18,6	-2,3	-7,8	-1,6
	Posojila	948,1	597,5	91,1	47,5
	Banka Slovenije	-	-	-	-
	Vladni sektor	128,6	-8,6	20,3	-14,3
	Banke	277,4	126,1	-0,9	-8,0
	Ostali sektorji	542,1	480,1	71,7	69,8
	Vloge	30,1	136,2	7,1	48,3
	Banke	30,4	136,2	7,1	48,3
	Ostale obveznosti	-13,1	-1,6	0,8	2,3
	Banke	-11,4	3,6	0,0	2,1
4.	Mednarodne denarne rezerve	-178,3	-1.284,6	-71,7	-347,0
	Zlato, SDR in rezervna imetja pri MDS	17,6	-3,0	0,0	-1,0
	Devize	-196,0	-1.281,7	-71,7	-346,0
	Gotovina in vloge	-178,1	-983,8	-29,0	-348,2
	Vrednostni papirji	-17,8	-297,9	-42,7	2,2
III.	Neto napake in izpustitve	43,0	47,4	14,8	25,0

I. TEKOČI RAČUN

1. BLAGO

Saldo **tekočega računa** je bil v obdobju v letu 2001 negativen in je znašal 66,9 mio USD, medtem ko je v letu 2000 izkazoval primanjkljaj v znesku 611,5 mio USD.

Primanjkljaj **trgovinske bilance** je bil v letu 2001 v primerjavi z letom 2000 nižji za 517,2 mio USD, kar je predvsem posledica povečanja izvoza blaga.

Prešček **storitev** se je v letu 2001 v primerjavi z letom 2000 povečal za 64,7 mio USD.

Saldo **dohodkov** se je leta 2001 v primerjavi s prejšnjim letom poslabšal za 50,0 mio USD, presežek **transferjev** pa se je povečal za 12,6 mio USD.

Primanjkljaj v **trgovinski bilanci** je letu 2001 znašal 621,7 mio USD, v letu 2000 pa 1.138,9 mio USD.

Izvoz blaga je bil v letu 2001 v primerjavi z letom 2000 višji za 533,9 mio USD (za 6,1 %), medtem ko je bil uvoz blaga višji za 16,7 mio USD (za 0,2 %).

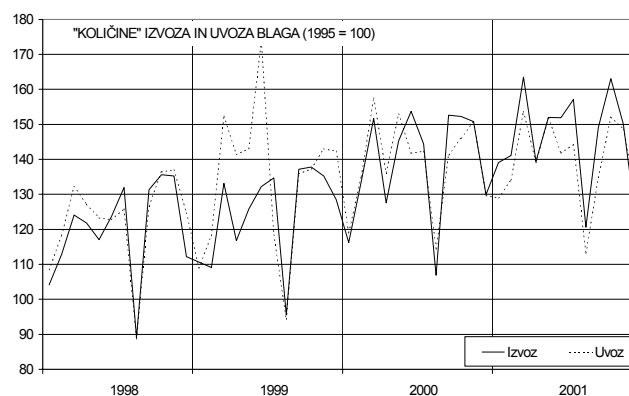
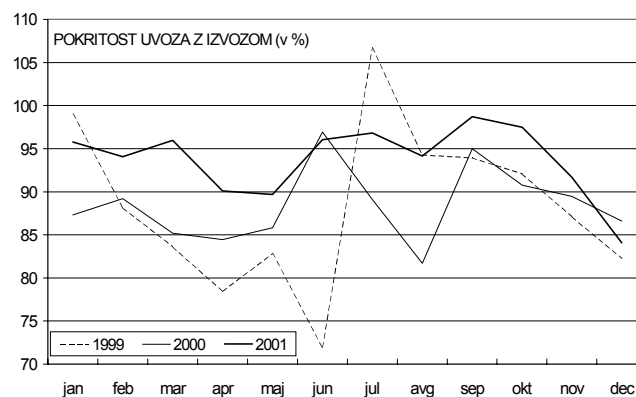
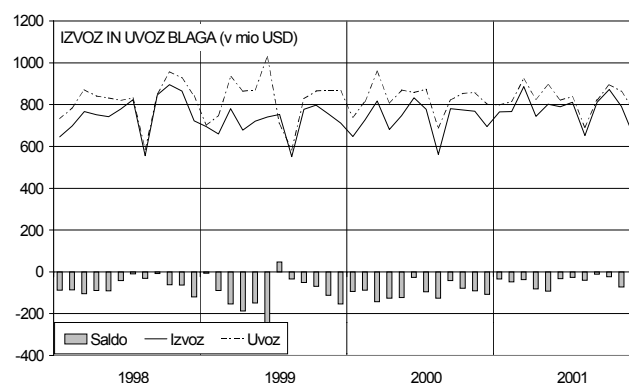
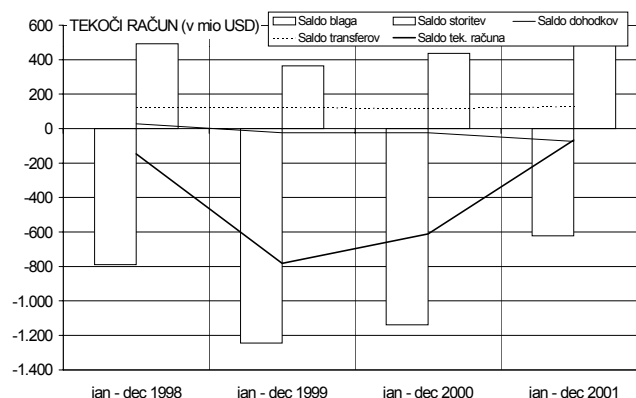
Izvoz blaga je v decembru 2001 dosegel 650,1 mio USD in je bil za 6,4 % nižji kot izvoz decembra 2000 (desezonirana količina izvoženega blaga pa je bila v decembru 2001 v primerjavi z decembrom 2000 nižja za 5,4 %). Uvoz blaga je v decembru 2001 znašal 773,2 mio USD in je bil za 3,6 % nižji kot decembra 2000 (desezonirana količina uvoženega blaga v decembru 2001 pa je bila višja za 0,7 % od količine uvoženega blaga v decembru leta 2000).

V letu 2001 je bila **pokritost uvoza z izvozom** 93,8 %, medtem ko je bila pokritost v prejšnjem letu enaka 88,5 %.

Pokritost uvoza z izvozom v decembru leta 2001 je dosegla 84,1 %, medtem ko je bila pokritost uvoza z izvozom v decembru 2000 višja (86,6 %).

Količina izvoženega blaga¹ je bila v letu 2001 v primerjavi z letom 2000 višja za 5,1 %, količina uvoza blaga pa je bila višja za 0,4 %.

Količina izvoza blaga je bila v decembru 2001 glede na december 2000 nižja za 5,4 %, količina uvoza pa višja za 0,7 %.

¹ Ocena ARC Banke Slovenije.

Plačilna bilanca

Po primerjavi let 1998 – 2001 je imela Slovenija vsa leta primanjkljaj v trgovinski bilanci s spodaj omenjenimi evropskimi integracijami, presežek pa z državami nekdanje Jugoslavije in z državami nekdanje SZ.

V letu 2001 v primerjavi z letom 2000, se je primanjkljaj Slovenije z EU in EFTO zmanjšal, s CEFTA pa ostal na enaki ravni. Presežek z državami nekdanje SZ in z državami nekdanje Jugoslavije se je v proučevanem obdobju povečal.

Med najpomembnejšimi trgovinskimi partnerji je Slovenija s Hrvaško in Nemčijo ohranila presežek, medtem ko je bil v menjavi z Avstrijo, Italijo in Francijo dosežen primanjkljaj.

V letu 2001 v primerjavi z letom 2000 se je presežek v menjavi s Hrvaško povečal za 154,9 mio USD, v menjavi z Nemčijo pa za 22,2 mio USD. Po drugi strani se je primanjkljaj z Avstrijo znižal za 25,3 mio USD, primanjkljaj z Italijo in Francijo pa se je povečal; z Italijo za 61,1 mio USD, s Francijo pa za 27,2 mio USD.

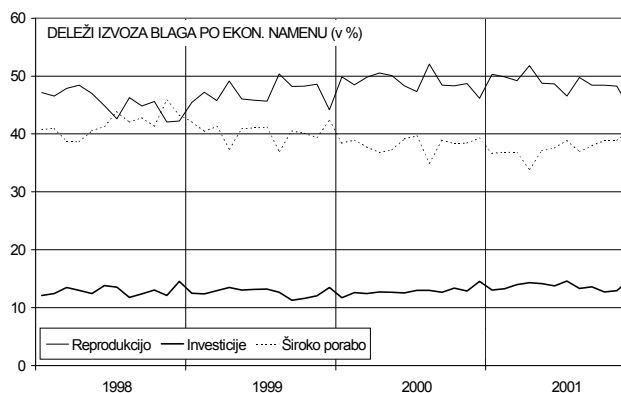
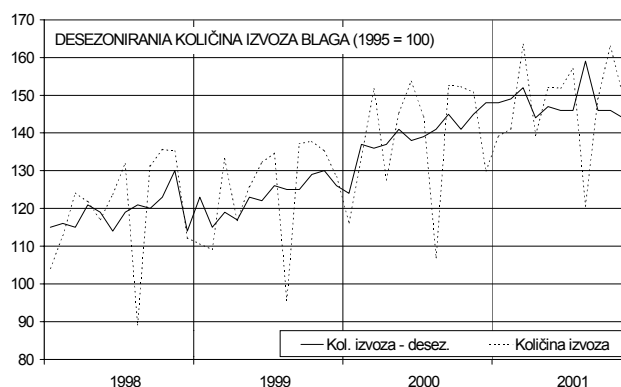
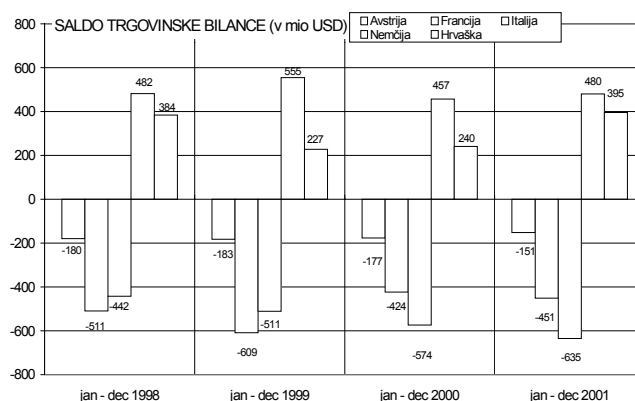
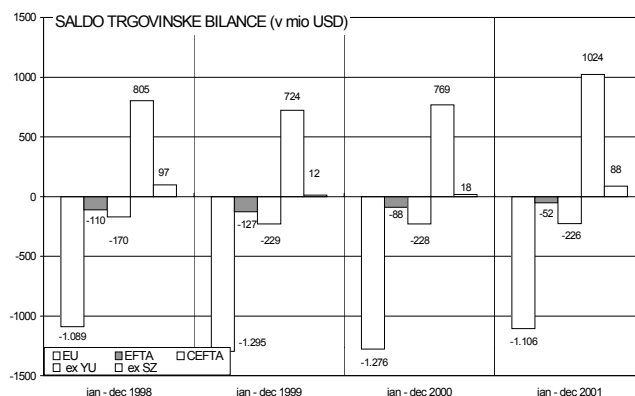
Desezonirana količina izvoženega blaga se je v decembru 2001 v primerjavi z decembrom 2000 zmanjšala za 5,4 %, medtem ko se je desezonirana količina izvoženega blaga v letu 2001 v primerjavi z enakim obdobjem leta 2000 povečala za 5,7 %.

Če primerjamo december 2001 in december 2000, se je izvoz proizvodov (izražen v USD po tekočih tečajih):

- za reprodukcijo zmanjšal za 9,6 %
- za investicije zmanjšal za 4,5 %
- za široko porabo zmanjšal za 2,5 %

Primerjava leta 2001 in 2000 pa pokaže, da se je izvoz proizvodov:

- za reprodukcijo povečal za 5,5 %
- za investicije povečal za 13,0 %
- za široko porabo povečal za 4,1 %

Plačilna bilanca

Na sliki desno je prikazanih pet skupin proizvodov z največjim deležem v slovenskem izvozu blaga v letu 1997.

V letu 2001 v primerjavi z letom 2000 se je najbolj povečal izvoz medicinskih in farmacevtskih izdelkov (za 18,1 %), sledili so izvoz pohištva (za 8,8 %), električnih strojev (za 5,1 %) in izvoz vozil (za 0,1 %), medtem ko se je izvoz oblek znižal (za 3,3 %).

V decembru 2001 v primerjavi z decembrom 2000, se je povečal samo izvoz medicinskih in farmacevtskih izdelkov (za 27,3 %), izvoz ostalih skupin proizvodov pa je padel. Najmanj izvoz pohištva (za 3,3 %), izvoz električnih strojev (za 3,7 %), izvoz vozil (za 8,5 %) in izvoz oblek (za 21,9 %).

Desezonirana količina uvoza se je v letu 2001 v primerjavi z letom 2000 povečala za 1,0 %.

V decembru leta 2001 v primerjavi z decembrom leta 2000 pa se je desezonirana količina uvoza zmanjšala za 0,7 %.

Če primerjamo december 2001 in december 2000, se je uvoz proizvodov (izražen v USD po tekočih tečajih):

- za reprodukcijo zmanjšal za 6,7 %
- za investicije povečal za 4,4 %
- za široko porabo povečal za 1,1 %

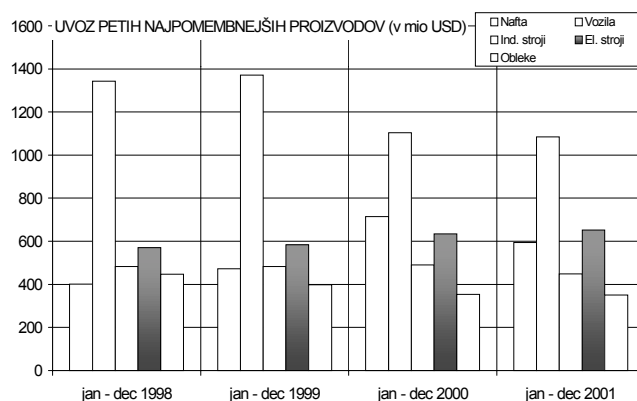
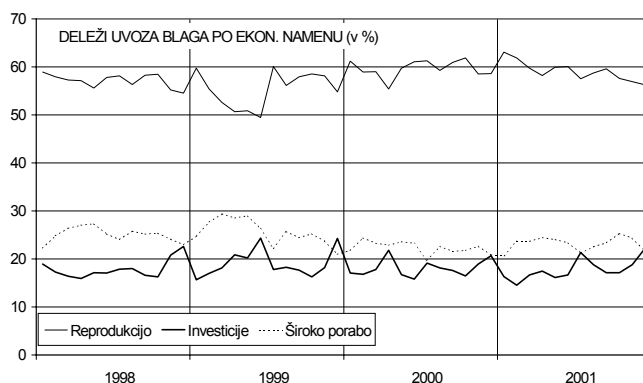
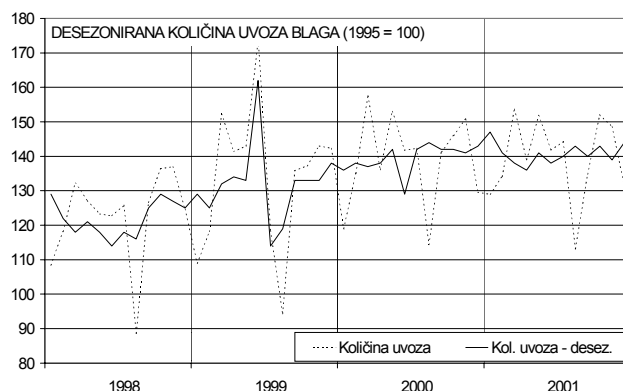
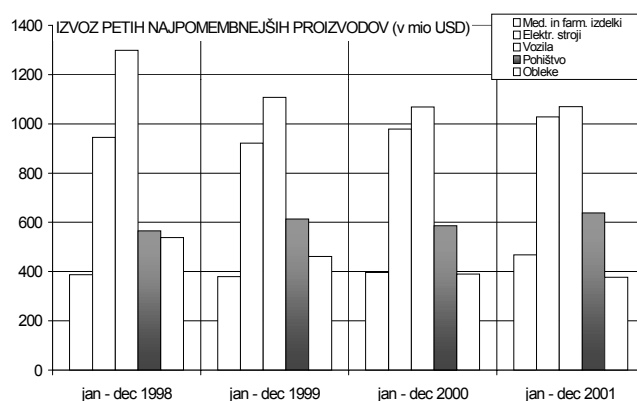
Če primerjamo leto 2001 v primerjavi z letom 2000, se je uvoz proizvodov:

- za reprodukcijo zmanjšal za 0,6 %
- za investicije zmanjšal za 1,6 %
- za široko porabo povečal za 4,2 %

Na sosednji sliki je prikazanih pet skupin proizvodov, ki so imeli leta 1997 največji delež v celotnem slovenskem uvozu.

V letu 2001 v primerjavi z letom 2000 se je povečal samo uvoz električnih strojev (za 2,7 %), uvoz ostalih skupin proizvodov pa je upadel. Med njimi najbolj uvoz nafte (za 16,9 %), nato uvoz industrijskih strojev (za 8,3 %), uvoz vozil (za 1,8 %) in uvoz oblek (za 0,9 %).

V decembru 2001 v primerjavi z decembrom 2000, sta se povečala uvoz vozil (za 1,7 %) in industrijskih strojev (za 4,3 %), medtem ko so se uvoz nafte (za 33,8 %), uvoz oblek (za 16,3 %) in uvoz električnih strojev (za 4,3 %) zmanjšali.

2. STORITVE, DOHODKI IN TRANSFERI

Presežek **storitvene** podbilance je decembra 2001 znašal 26,5 mio USD (decembra 2000 je bil dosežen presežek 35,5 mio USD). Vzrok zmanjšanja je predvsem v zmanjšanju izvoza storitev (za 4,9 mio USD) in povečanju uvoza storitev (za 4,1 mio USD). Na izvozni strani so se v decembru 2001 v primerjavi z decembrom 2000 najbolj zmanjšale gradbene storitve (za 5,0 mio USD). Na uvozni strani pa so se najbolj povečala potovanja (za 3,7 mio USD).

V letu 2001 je presežek menjave storitev dosegel 501,2 mio USD, kar je za 64,7 mio USD več kot v letu 2000.

Izvoz storitev je decembra 2001 znašal 147,8 mio USD, decembra 2000 pa 152,7 mio USD.

V letu 2001 je dosegel izvoz storitev 1.945,6 mio USD, medtem ko je v letu 2000 dosegel 1.886,2 mio USD.

Uvoz storitev je decembra 2001 znašal 121,4 mio USD v primerjavi s 117,3 mio USD decembra 2000.

V letu 2001 je bil dosežen malo nižji uvoz storitev (1.444,5 mio USD) kot v letu 2000 (1.449,8 mio USD).

Decembra 2001 v primerjavi z decembrom leta prej je izvoz **transportnih storitev** skoraj nespremenjen (manjši za 0,5 mio USD), medtem ko se je uvoz zmanjšal (za 4,4 mio USD). Pri uvozu pa se je najbolj zmanjšal cestni transport (za 3,0 mio USD).

V letu 2001 je znašal presežek transportnih storitev 180,5 mio USD, medtem ko je bil v letu 2000 enak 138,8 mio USD.

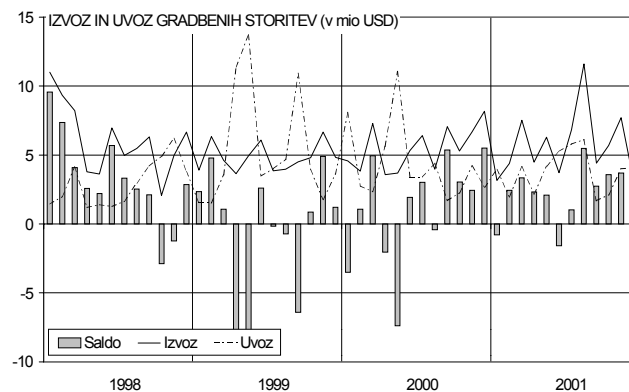
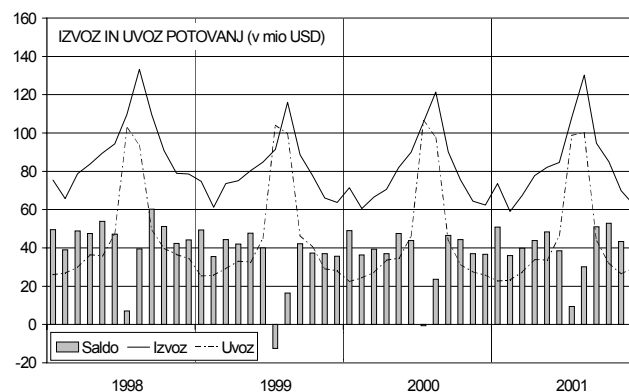
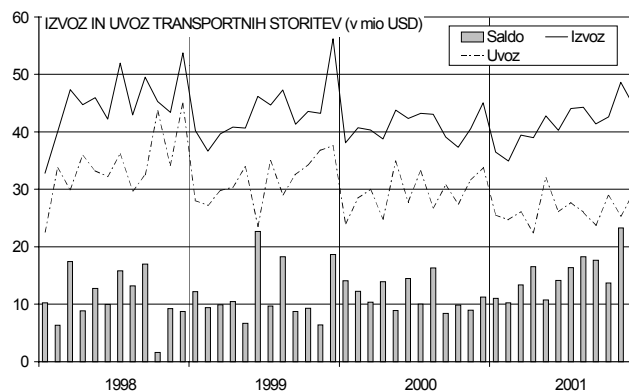
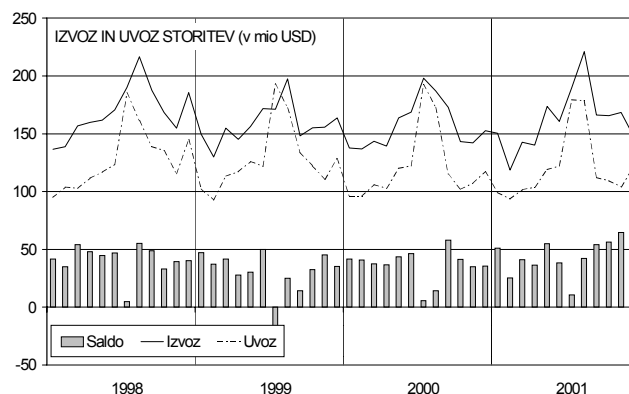
Izvoz transportnih storitev je znašal v letu 2001 498,6 mio USD. Povečanje glede na leto 2000 znaša 6,1 mio USD. Povečanje je posledica velikega povečanja cestnega transporta (za 18,1 mio USD) in zračnega transporta (za 7,0 mio USD), medtem ko so se ostali transporti zmanjšali.

Uvoz transportnih storitev je v letu 2001 znašal 318,1 mio USD, kar predstavlja znižanje v primerjavi z letom 2000 za 35,6 mio USD. Znižanje je predvsem posledica znižanja uvoza cestnega transporta (za 25,6 mio USD).

Izvoz storitev **potovanj** je znašal decembra 2001 62,5 mio USD (leta 2000 pa 62,4 mio USD), uvoz potovanj pa je znašal decembra 2001 29,5 mio USD (leta 2000 pa 25,8 mio USD).

V letu 2001 je znašal izvoz potovalnih storitev 994,9 mio USD, kar je za 34,0 mio USD več kot v enakem obdobju leta 2000.

Uvoz potovalnih storitev je bil v letu 2001 (517,7mio USD) za 3,0 mio USD nižji kot v enakem obdobju leta 2000.

V menjavi **gradbenih storitev** je bil v letu 2001 dosežen presežek v višini 23,5 mio USD (v letu 2000 pa presežek v višini 11,0 mio USD). Decembra 2001 je bil zabeležen primanjkljaj gradbenih storitev v višini 0,9 mio USD, decembra 2000 pa presežek v višini 5,5 mio USD.

Decembra 2001 je bil v menjavi **ostalih poslovnih storitev** zabeležen primanjkljaj v višini 7,3 mio USD, medtem ko je bil decembra 2000 zabeležen za 1,4 mio USD višji primanjkljaj.

V letu 2001 je bil v menjavi ostalih poslovnih storitev zabeležen primanjkljaj v višini 65,4 mio USD (v primerjavi s 37,3 mio USD primanjkljaja v letu 2000). V primerjavi z letom 2000 se je izvoz zmanjšal (za 7,1 mio USD) medtem ko se je uvoz povečal (za 21,0 mio USD). Pri izvozu se je najbolj zmanjšal izvoz posredovanj, in sicer za 27,8 mio USD.

Decembra 2001 je bil zabeležen primanjkljaj **dohodkov od dela in kapitala**. Znašal je 92,0 mio USD, medtem ko je bil decembra 2000 primanjkljaj malo nižji in je znašal 82,1 mio USD. Do povečanja primanjkljaja je prišlo predvsem zato, ker so se prejemki zmanjšali za 4,8 mio USD, izdatki pa povečali za 5,1 mio USD.

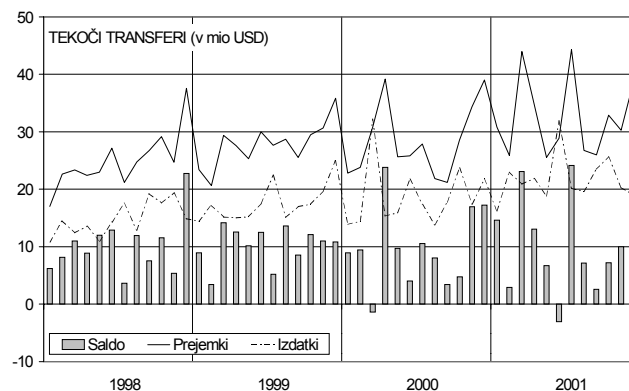
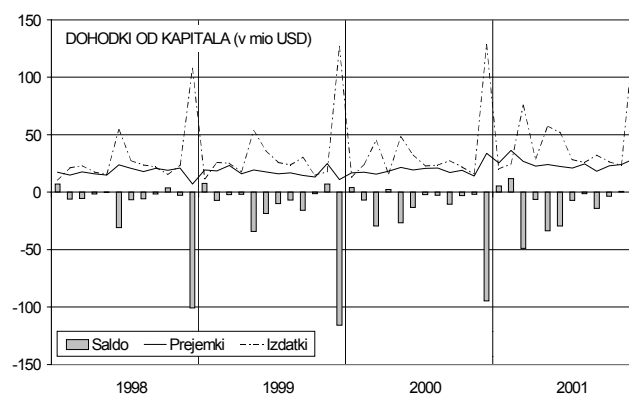
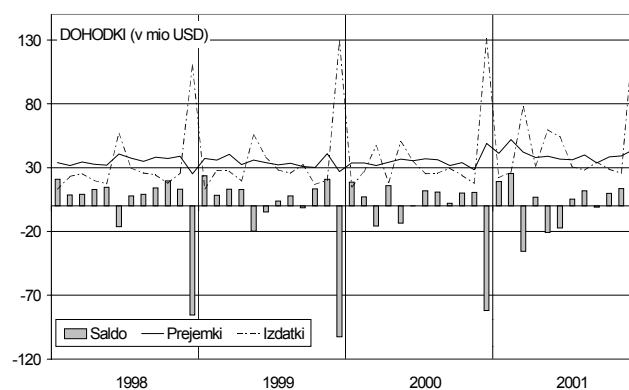
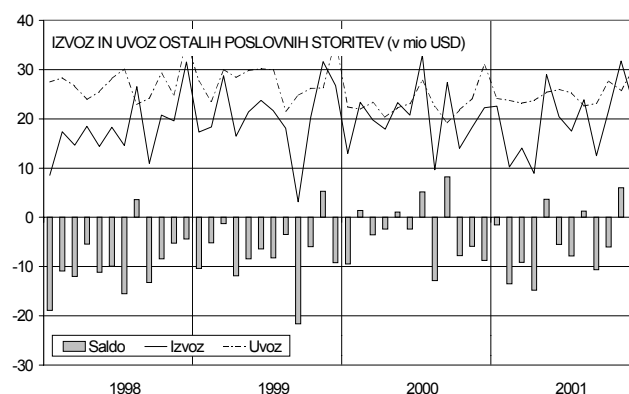
V letu 2001 je primanjkljaj dohodkov od dela in kapitala znašal 74,5 mio USD. V primerjavi s primanjkljajem v letu 2000 v višini 24,5 mio USD, so se za 59,1 mio USD povečali prejemki in za 109,1 mio USD izdatki (od tega so se marca 2001 v primerjavi z marcem 2000 izdatki povečali za 30,6 mio USD).

Decembra 2001 so se v primerjavi z decembrom 2000 prejemki od dela povečali za 0,2 mio USD, prejemki od kapitala pa zmanjšali za 4,9 mio USD. Pri prejemkih od kapitala so se najbolj zmanjšali prejemki od naložb v dolžniške vrednostne papirje (za 3,2 mio USD). Na drugi strani so se izdatki od dela zmanjšali za 0,1 mio USD, izdatki od kapitala pa povečali za 5,2 mio USD. Pri izdatkih od kapitala so se najbolj povečali izdatki od neposrednih naložb in sicer od dividend in razdeljenega dobička (za 4,7 mio USD).

Presežek tekočih transferjev je v decembru 2001 znašal 19,7 mio USD, decembra 2000 pa je bil malo nižji, in sicer za 2,5 mio USD. **Tekoči transferi v Slovenijo** so novembra 2001 znašali 38,7 mio USD in so bili za 0,3 mio USD nižji kot decembra 2000. Od tega so se za 0,8 mio USD povečali transferi uradnega sektorja, in za 1,1 mio USD zmanjšali transferi ostalih sektorjev. **Tekoči transferi v tujino** so decembra 2001 znašali 19,0 mio USD, decembra 2000 pa so bili za 2,7 mio USD nižji.

V letu 2001 je presežek tekočih transferov znašal 128,2 mio USD, v letu 2000 pa 115,5 mio USD.

Prejemki so bili v letu 2001 s 389,0 mio USD višji od prejemkov v letu 2000 za 48,1 mio USD, pri čemer so se za 13,9 mio USD povečali prilivi vladnega sektorja in za 34,2 mio USD prilivi ostalih sektorjev. Izdatki transferjev pa so se v letu 2001 v primerjavi z letom 2000 povečali za 35,5 mio USD. Izdatki vladnega sektorja so se povečali za 20,4 mio USD, izdatki ostalih sektorjev pa za 15,1 mio USD.

II. KAPITALSKI IN FINANČNI RAČUN

V letu 2001 je znašal neto pritek kapitala v Slovenijo (brez deviznih rezerv bank in BS) 1.602,6 mio USD. V tem letu največji pritek kapitala predstavljajo najeta posojila v tujini (597,5 mio USD), povečanje tujih neposrednih naložb (441,8 mio USD), selitev gotovine in vlog prebivalstva v bančni sistem (690,9 mio USD) ter naložbe tujcev v vrednostne papirje 196,9 mio USD.

Največji pritek kapitala v decembru 2001 predstavlja 390,8 mio USD zmanjšanja gotovine in vlog prebivalstva (vpliv uvedbe enotne evropske valute), sledi 127,5 mio USD povečanja tujih neposrednih naložb (vključena tudi začasna ocena reinvestiranih dobičkov), 47,5 mio USD povečanja najetih posojil ter 31,4 mio USD zmanjšanja neto terjatev kratkoročnih komercialnih kreditov.

Pritek kapitala v letu 2001 je zmanjšalo predvsem 325 mio USD zapadlih euroobveznic Republike Slovenije iz izdaje leta 1996, kar se je v plačilni bilanci odrazilo v avgustu ter povečanje neto terjatev iz naslova kratkoročnih komercialnih kreditov (v znesku 240,4 mio USD), povečanje domačih naložb v vrednostne papirje v tujini (107,5 mio USD) in domače neposredne naložbe v tujini (104,2 mio USD – vključujejo tudi začasno oceno reinvestiranih dobičkov).

Ob dodatnem pritoku kapitala v obsegu 25,0 mio USD (zaenkrat še prikazanem v postavki statistična napaka, možno pa bi ga bilo pripisati kapitalskemu in finančnemu računu) pa je neto pritek kapitala v državo v letu 2001 znašal 1.650,0 mio USD.

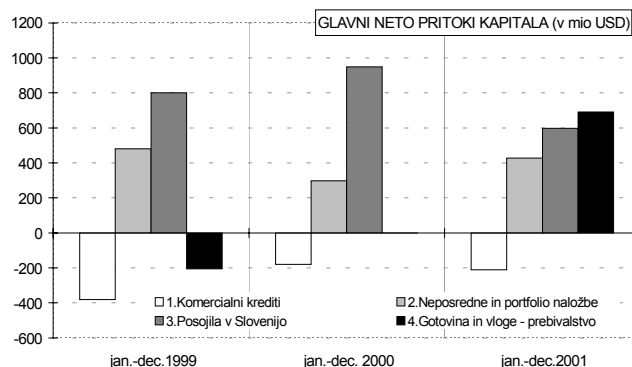
Neposredne naložbe v tujini in iz tujine so v letu 2001 v primerjavi z enakim obdobjem leta 2000 bistveno večje.

Največje spremembe so leta 2001 na strani **neposrednih naložb v Slovenijo**, ki so znašale 441,8 mio USD od tega je bilo 87,4 mio USD reinvestiranih dobičkov tujih naložb v Sloveniji. Ocena reinvestiranih dobičkov je predhodna in bo korigirana po obdelavi letnih poročil o neposrednih naložbah podjetij. Več o naložbah je pojasnjeno v komentarju podatkov KDD.

Domače neposredne naložbe v tujini so se decembra 2001 povečale za 26,9 mio USD. Del povečanja (12,4 mio USD) prav tako predstavlja začasna ocena reinvestiranih dobičkov domačih naložb v tujini. V letu 2001 je bilo skupaj 104,2 mio USD odtoka kapitala v obliki neposrednih naložb v tujini.

Slovenija je v letu 2001 izrazita neto prejemnica kapitala v obliki neposrednih naložb, saj je pritek v tej postavki približno štirikrat večji od odtoka.

NETO PRITOKI KAPITALA mio USD	jan. - dec.		dec.
	2000	2001	2001
1. Komercialni krediti	-179,0	-210,3	29,8
2. Neposredne in portfolio naložbe	298,2	427,1	101,4
3. Posojila v Slovenijo	948,1	597,5	47,5
a. BS	0,0	0,0	0,0
b. Vlada	128,6	-8,6	-14,3
c. Banke	277,4	126,1	-8,0
d. Ostali sektorji	542,1	480,1	69,8
4. Gotovina in vloge - prebivalstvo	0,6	690,9	390,8
5. Ostalo	-56,4	97,4	-35,7
6. Neto pritek kapitala brez deviznih rezerv bank in BS (1+2+3+4+5)	1.011,5	1.602,6	533,7
Mednarodne devizne rezerve	-443,0	-1.583,1	-389,7
BS	-178,3	-1.284,6	-347,0
Banke	-264,7	-298,5	-42,7
7. Statistična napaka	43,0	47,4	25,0
8. NETO PRITOK KAPITALA brez deviznih rezerv bank in BS, s statistično napako (6+7)	1.054,5	1.650,0	558,7

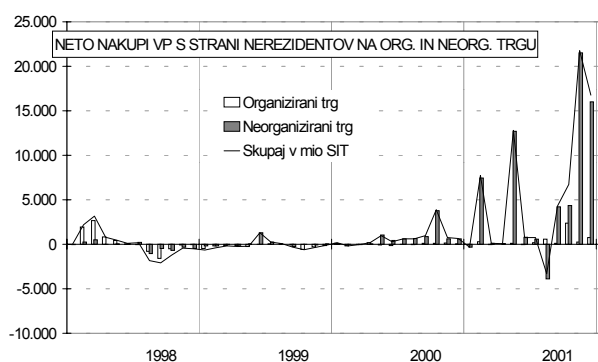
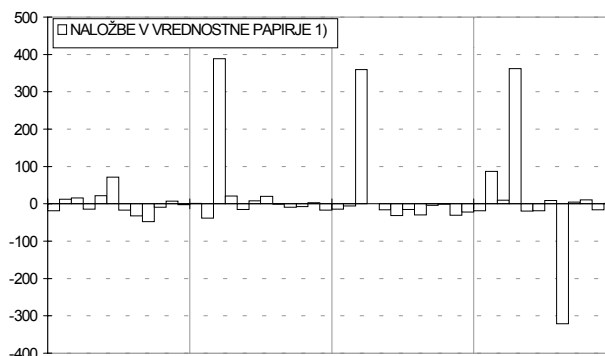
NEPOSREDNE NALOŽBE IN NALOŽBE V VREDNOSTNE PAPIRJE (v mio USD)	januar - dec.		dec.
	2000	2001	2001
NEPOSREDNE NALOŽBE	109,5	337,6	100,7
Domače v tujini	-66,0	-104,2	-26,9
Tuje v Sloveniji	175,5	441,8	127,5
NALOŽBE V VRED. PAPIRJE	188,7	89,5	0,7
Domače v tujini	-60,6	-107,5	-2,7
Tuje v Sloveniji	249,2	196,9	3,4
Lastniški vrednostni papirji	25,4	-2,3	2,3
Dolžniški vrednostni papirji	223,8	199,2	1,2

Plačilna bilanca

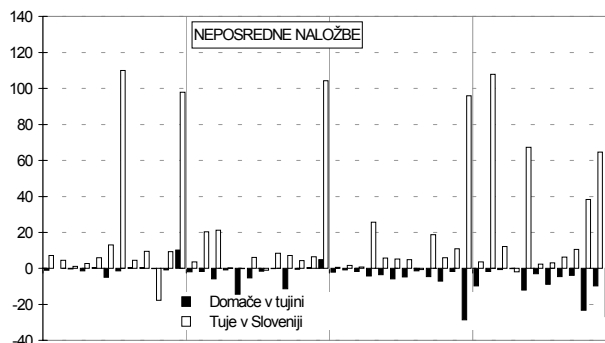
Neto pritok kapitala iz naslova **naložb v vrednostne papirje** je v letu 2001 znašal 89,5 mio USD (v enakem obdobju leta 2000 pa je bil zabeležen pritok v višini 188,7 mio USD). Neto pritok naložb v vrednostne papirje je bil vse do avgusta bistveno večji, saj sta bili v letu 2001 dve izdaji evroobveznic Republike Slovenije (februarja in aprila 2001), avgusta pa je zapadlo 325 mio USD evroobveznic iz izdaje leta 1996, kar pomeni vračilo glavnice tujim imetnikom.

Decembra 2001 so bili tokovi na tej postavki zanemarljivi.

Po podatkih KDD so tujci v decembru 2001 kupili za 67,6 mio USD vrednostnih papirjev (dokapitalizacija SKB banke). V letu 2001 so neto nakupi vrednostnih papirjev s strani tujcev dosegli 277,2 mio. Največje naložbe so bile povezane z delnicami Simobila (v februarju in novembru), SKB banke (v maju in decembru), Banke Koper (v novembru) in Pivovarne Union (v oktobru). V januarju 2002 so tujci kupili za 34,8 mio USD vrednostnih papirjev (povezano z delnicami Pivovarne Union in Papirnice Vevče).

	jan. - december		dec.	jan.
	2000	2001	2001	2001
Organizirani trg	438,7	4.499,7	753,7	1.110,9
Neorganizirani trg	15.755,4	63.500,4	16.007,9	7.649,4
Skupaj v mio SIT	16.194,1	68.000,1	16.761,5	8.760,2
Skupaj v mio USD	69,1	277,2	67,6	34,8

2

Marec 1999: izdaja evroobveznic vlade (438,2 mio USD).

Marec 2000: izdaja evroobveznic vlade (384,8 mio USD),

februar 2001 (92,7 mio USD).

April 2001: izdaja evroobveznic vlade (402,9 mio USD).

Iz podatkov o naložbah v vrednostne papirje sta izključeni:

- izdaja evroobveznic v maju 1998 (556,6 mio USD)
- predčasno odplačilo obveznic izdanih v skladu s prevzemanjem dolga po NFA sporazumu (453 mio USD) v juniju 1998.

Plačilna bilanca

V letu 2001 je bilo 240,4 mio USD neto terjatev iz naslova **kratkoročnih komercialnih kreditov**, kar je precej več kot leta 2001 (ko je bila vrednost te postavka izjemno nizka – le 163,1 mio USD).

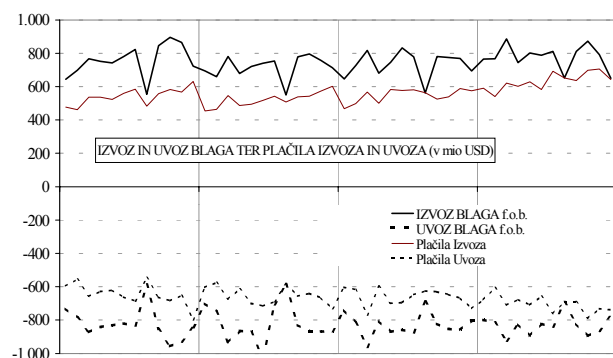
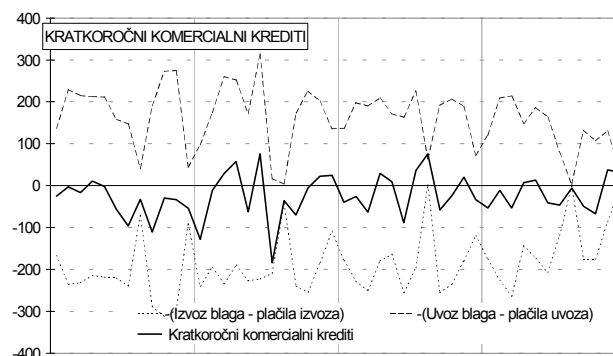
Decembra 2001 so se neto terjatve iz naslova **kratkoročnih komercialnih kreditov** zmanjšale za 31,7 mio USD. Tako je trend rasti salda terjatev v letu 2001 že drugi mesec zapored prekinjen. Zmanjšanje neto terjatev je bilo pričakovano, saj je bil ta mesec dosežen največji negativni saldo blagovne menjave tega leta (123,2 mio USD). Tako so se ob zelo visoki pokritosti tako izvoza (98,8%) kot uvoza (95,5%) s plačili zmanjšale neto terjatve te postavke. Upoštevati pa je treba tudi dejstvo, da se tok plačil v tekočem mesecu nanaša na blagovni tok izpred dveh do treh mesecev saj se velika večina blaga prodaja in kupuje z odloženim plačilom z zamikom dveh do treh mesecev, izvoz pa je bil decembra na najnižji ravni glede na celo leto 2001.

V mesecu decembru 2001 je bilo izvoženega za 650,1 mio USD blaga. Od tega je bilo po podatkih plačilnega prometa s tujino plačanega 642,6 mio USD, neposrednih naložb v blagu je bilo za 0,5 mio USD, danih transferov v blagu je bilo 3,5 mio USD, danih kreditov za financiranje izvoza je bilo za 3,5 mio USD.

Uvoz blaga je v mesecu decembru znašal 773,2 mio USD, od tega je bilo po podatkih plačilnega prometa in podatkih o neposrednih plačilih tujih kreditorjev, s katerimi se poravnava obveznosti domačih posojiljemalcev do drugih nerezidentov³, plačanega 738,8 mio USD. Neposrednih naložb v blagu ni bilo, prejetih transferov v blagu je bilo 6,2 mio USD, črpanj dolgoročnih komercialnih kreditov za financiranje uvoza je bilo za 0,4 mio USD.

Preostalih 1,5 mio USD predstavlja spremembo terjatev in obveznosti na osnovi sprememb stanja odprtih računov med nebančnimi subjekti (kontokorenti).

KRATKOROČNI KOMERCIALNI KREDITI (v mio USD)	januar -december		dec.
	2000	2001	2001
A. BLAGOVNA MENJAVA	-1.138,9	-591,8	-123,2
1. Izvoz blaga f.o.b	8.807,9	9.341,9	650,1
2. Uvoz blaga f.o.b	-9.946,9	-9.963,6	-773,2
B. PLAČILA BLAGA	1.361,9	860,5	96,2
1. Plačila izvoza blaga skupaj	-6.566,7	-7.573,3	-642,6
Od tega predpl. izvoza blaga	-237,5	-264,4	-25,2
V gotovini	-72,0	-58,9	-4,7
2. Plačila uvoza blaga skupaj	7.928,6	8.432,9	738,8
Od tega predpl. uvoza blaga	785,1	667,0	58,8
V gotovini	2,4	3,3	0,3
C. NEP. NAL V BLAGU	-1,1	-0,6	-0,5
1. V tujino	-1,1	-0,6	-0,5
2. V Slovenijo	0,0	0,0	0,0
D. TRANSFERI V BLAGU	17,4	27,3	2,7
1. Dani	-35,9	-45,4	-3,5
2. Prejeti	53,3	72,7	6,2
E. DOLG. KOM. KREDITI	-7,2	5,2	-3,1
1. Dani (črpanje)	-27,5	-15,5	-3,5
2. Prejeti (črpanje)	20,3	20,7	0,4
F. OSTALO	-52,7	10,6	-1,5
G. Kratkor. kom. krediti	-163,1	-240,4	31,7

³ Plačila izvedena mimo računov rezidentov v tujini.

Plačilna bilanca

PLAČILA PRAVNIH OSEB S TUJO GOTOVINO V IN IZ TUJINE (v mio USD)	januar - december		december
	2000	2001	2001
1. PREJEM TUJE GOTOVINE	389,1	376,2	28,0
a. fakture za blago	72,0	58,9	4,7
b. fakture za storitve (brez potovanj)	15,0	20,8	1,2
c. fakture za potovanja	302,0	293,8	21,8
d. ostalo	2,8	2,8	0,3
2. IZDAJA TUJE GOTOVINE	67,0	68,3	5,0
a. fakture za blago	2,4	3,3	0,3
b. fakture za storitve (brez potovanj)	6,4	6,6	0,6
c. fakture za potovanja	57,2	57,9	4,1
d. ostalo	1,0	0,5	0,0

Obveznosti iz neto (črpanja minus odplačila) **najetih posojil** v tujini so se leta 2001 povečale za 597,5 mio USD, kar je za 350,6 mio USD manj kot v leta 2000. Opazno je upadanje zadolževanja preko posojil predvsem v bančnem in vladnem sektorju, kjer so bila odplačila posojil v letu 2001 celo za 8,6 mio USD večja od črpanj. V letu 2001 se navedena sektorja usmerjata predvsem na financiranje preko portfolio naložb. Nekoliko pa je upadlo tudi še vedno absolutno zelo visoko povpraševanje podjetij po klasičnih bančnih kreditih v tujini 480,1 mio USD (62,0 mio USD nižji porast zadolženosti v letu 2001 v primerjavi z letom 2000).

V decembru 2001 so se obveznosti iz najetih posojil povečale za 47,5 mio USD. Povečanje zadolženosti gre v celoti na račun ostalega sektorja (69,8 mio USD), medtem ko sta vladni in bančni sektor neto zmanjšala dolg za skupno 22,3 mio USD.

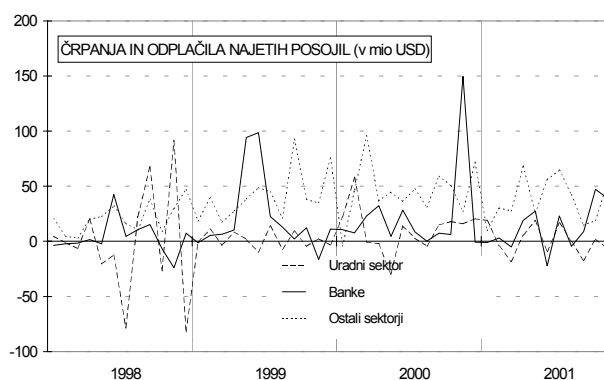
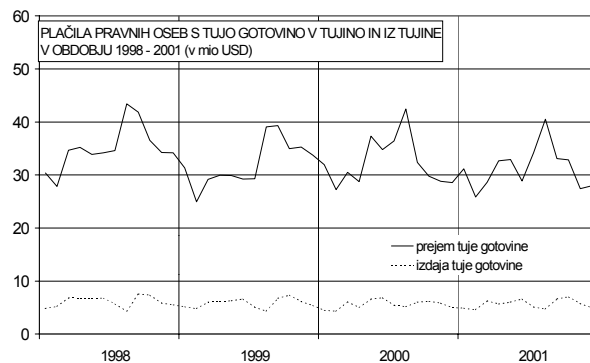
Leta 2001 so terjatve iz naslova povečanja **odobrenih posojil** nerezidentom porasle za 30,8 mio USD. 75% tega zneska predstavljajo posojila podjetij tujini, vendar je celotna postavka bistveno manjša kot najeta posojila, saj je Slovenija neto posojilojemalec in ne kreditor v razmerju do nerezidentov.

V letu 2001 so se **imetja tuje gotovine in vlog prebivalstva** zmanjšala za 690,9 mio USD, v enakem obdobju leta 2000 pa so se imetja tuje gotovine in vlog zmanjšala le za 0,6 mio USD. To zmanjšanje je bilo pričakovano, saj beležimo od septembra dalje večje pologe tuje gotovine oziroma prodaje le te s strani prebivalstva.

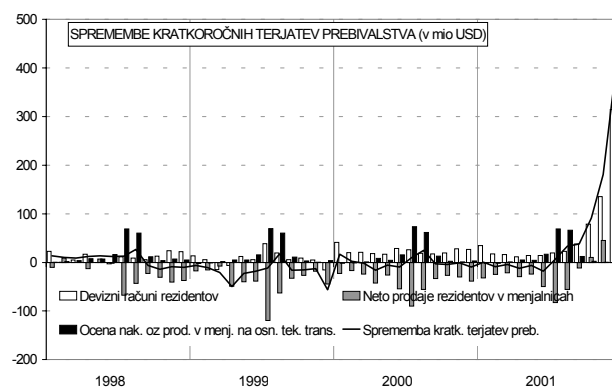
Decembra 2001 je tako izrazil vpliv uvedbe evra v obliki povečanih prodaj EMU valut menjalnicam oziroma plogih tovrstne gotovine na devizne račune pri bankah. Ta mesec so se imetja tuje gotovine prebivalstva zmanjšala kar za 390,8 mio USD, gibanje v enakem mesecu leta 2000 sploh ni primerljivo, saj tedaj ni bilo že omenjenih izrednih okoliščin. Imetja tuje gotovine sektorja bank so se posledično povečala za 105,6 mio USD, prav tako je tudi Banka Slovenije povečevala to obliko mednarodnih denarnih rezerv (za 346,0 mio USD).

Rezidenti so v letu 2001 v menjalnicah neto kupili za 200,5 mio USD tuje gotovine. Na devizne račune pri domačih bankah pa so neto položili za 715,7 mio USD. Tako ocenjujemo, da so 515 mio USD gotovine prebivalci izpod žimnic prinesli na svoje račune pri bankah, 175 mio USD tuje gotovine pa so bankam prodali. Za potrebe tekočih transakcij so kupili 175,0 mio USD več tuje gotovine, kot so je prodali.

Decembra 2001 so rezidenti menjalnicam neto prodali za 75,2 mio USD tuje gotovine, na devizne račune pri domačih bankah pa so je neto položili za 314,2 mio USD.

SPREMEMBA KRATK. TERJATEV PREBIVALSTVA (v mio USD)	januar -dec.		dec
	2000	2001	2001
Devizni računi rezidentov (a-b)	350,0	715,7	314,2
a. Pologi na devizne račune	2.181,4	2.251,6	438,7
b. Dvigi z deviznih računov	1.831,4	1.535,9	124,5
Neto prodaje tuje gotovine rezidentov v menjalnicah (a-b)	-538,5	-200,5	75,2
a. Prodaje rezidentov menjalnicam	1.639,6	1.562,0	244,3
b. Nakupi rezidentov v menjalnicah	2.178,1	1.762,5	169,2
Ocena nak. oz prod. v menj. na osn. tek. transakcij	178,1	175,0	1,1
SPREMEMBA KRATK. TERJATEV PREBIVALSTVA	-10,4	690,3	390,5

Plačilna bilanca

V letu 2001 so menjalnice neto kupile za 219,5 mio USD tuje gotovine, večina razkoraka med nakupom in prodajo je nastala od septembra naprej, kar pojasnimo z vplivom uvedbe evra. Od nerezidentov so menjalnice neto odkupile za 420,0 mio USD, rezidentom pa so neto prodale za 200,5 mio USD tuje gotovine.

V decembru 2001 so menjalnice od tujcev neto odkupile za 23,8 mio USD, od rezidentom pa 75,1 mio USD več tuje gotovine, kot so jim je prodale.

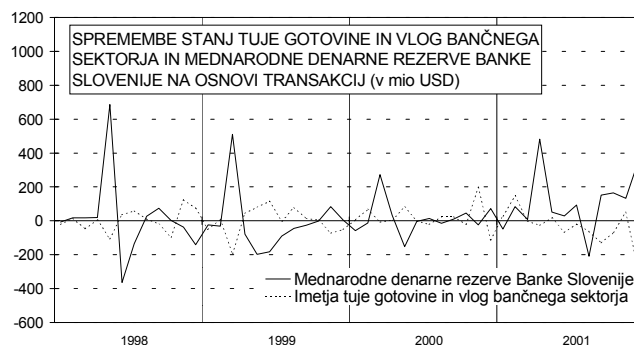
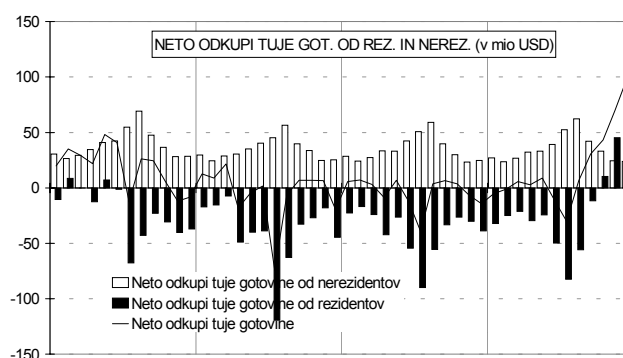
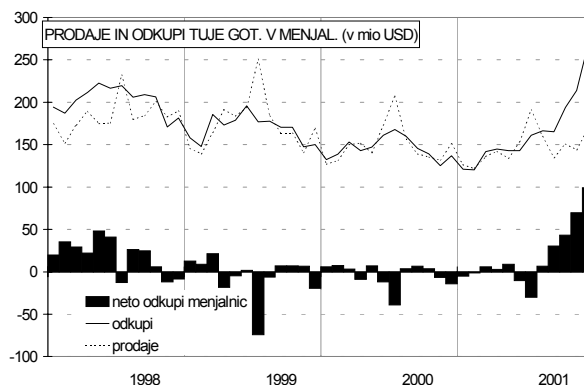
Vloge nerezidentov⁴ pri domačih bankah so se v letu 2001 povečale za 136,2 mio USD, medtem ko so se v enakem obdobju leta 2000 povečale za 30,4 mio USD.

Decembra leta 2001 beležimo 48,3 mio USD povečanja te postavke.

Imetja tuje gotovine in vlog bančnega sektorja so se v letu 2001 povečala za 276,2 mio USD, v enakem obdobju leta 2000 pa za 240,8 mio USD.

Devizne rezerve bank na osnovi stanj so konec decembra 2001 znašale 1.494,1 mio USD, v istem obdobju leta 2000 pa 1.266,2 mio USD.

Imetja tuje gotovine in vlog ostalih sektorjev so se v letu 2001 zmanjšala za 695,1 mio USD (od tega imetja sektorja prebivalstva za 690,9 mio USD - uvedba evra).

⁴ Postavka 'Ostale obveznosti/Gotovina in vloge/Banke.

Mednarodne denarne rezerve Banke Slovenije so se na podlagi transakcij v letu 2001 povečale za 1.284,6 mio USD (od tega je aprila Banka Slovenije vezala devizna sredstva v tujini v višini 425,1 mio USD), medtem ko so se v enakem obdobju leta 2000 povečale za 178,3 mio USD.

Decembra lani so se mednarodne denarne rezerve Banke Slovenije povečale za 347,0 mio USD, decembra leta 2000 pa so se povečale za 71,7 mio USD.

Devizne rezerve Banke Slovenije so konec decembra 2001 predstavljale 74% celotnih deviznih rezerv bančnega sistema oz. 4.244,3 mio USD, stanje deviznih rezerv Banke Slovenije in poslovnih bank skupaj pa je znašalo 5.738,4 mio USD.

Stanje deviznih rezerv bančnega sistema se je v obdobju od konca decembra 2000 do konca decembra 2001 povečalo za 1.362,3 mio USD. Od tega se je stanje deviznih rezerv Banke Slovenije povečalo za 1.134,4 mio USD, stanje deviznih rezerv poslovnih bank pa za 277,9 mio USD.

Konec decembra 2001 so bile mednarodne rezerve Banke Slovenije (brez rezerv poslovnih bank) enake 4,4 lanskoletnim povprečnim mesečnim uvozom blaga in storitev.

